

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 17ης Αυγούστου 2001

κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναφορικά με δύο σχέδια κανονισμών της Επιτροπής περί καθορισμού λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για τις αναθεωρήσεις του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή και τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών που καθορίζονται αναλογικά προς την αξία συναλλαγής στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή

(CON/2001/18)

(2001/C 244/05)

1. Στις 10 Ιουλίου 2001 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε δύο αιτήματα της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να διατυπώσει τη γνώμη της, αφενός για το σχέδιο κανονισμού (ΕΚ) της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για τις αναθεωρήσεις του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2602/2000 της Επιτροπής (εφεξής καλούμενο «πρώτο σχέδιο κανονισμού») και, αφετέρου, για το σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής περί καθορισμού λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ελάχιστα πρότυπα για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών που καθορίζονται αναλογικά προς την αξία συναλλαγής στον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2214/96 της Επιτροπής (εφεξής καλούμενο «δεύτερο σχέδιο κανονισμού»).
 2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώνει τη γνώμη της βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 1995, για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή. Σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ.
- 1. Πρώτο σχέδιο κανονισμού**
3. Στόχος του πρώτου σχεδίου κανονισμού είναι η θέσπιση ελάχιστων προτύπων για την αντιμετώπιση των αναθεωρήσεων του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ). Ο αντίκτυπος των αναθεωρήσεων στο αποτέλεσμα του δείκτη εντός οποιασδήποτε χρονικής περιόδου ενδέχεται να είναι σημαντικός, τυχόν δε διαφοροποιήσεις στην αντιμετώπισή τους είναι δυνατό να επηρεάζουν τη συγκρισιμότητα του ΕνΔΤΚ.
 4. Το πρώτο σχέδιο κανονισμού προβλέπει ότι οι σειρές ΕνΔΤΚ που δημοσιεύονται επισήμως μπορούν να αναθεωρούνται (άρθρο 3). Καθορίζει τις συνθήκες, υπό τις οποίες οι αναθεωρήσεις θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται (άρθρο 5) και διόρθωσης προσωρινών αποτελεσμάτων στην περίπτωση δημοσίευσης του ΕνΔΤΚ ως προσωρινού (άρθρο 9). Η ΕΚΤ επικροτεί αυτές τις προτάσεις.
 5. Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει, ακόμη, ότι οι σειρές ΕνΔΤΚ που δημοσιεύονται επισήμως δεν αναθεωρούνται όταν εισάγονται στο δείκτη μεταβολές που αφορούν το σύστημα εναρμονισμένων κανόνων (άρθρο 6 παράγραφος 1). Για τους σκοπούς, ωστόσο, της νομισματικής πολιτικής, είναι ευκαταία η ύπαρξη μακρών και συνεκτικών χρονοσειρών. Μάλιστα, η ΕΚΤ όρισε τη σταθερότητα των τιμών με γνώμονα την ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ. Ως εκ τούτου, ο προτεινόμενος γενικός κανόνας δεν είναι ικανοποιητικός. Τυχόν ουσιώδεις μεταβολές στατιστικής φύσεως είναι δυνατό να προκαλέσουν διαρθρωτικά χάσματα στις χρονοσειρές, αυτά δε να στρεβλώσουν επικίνδυνα την παρουσίαση των ετήσιων μεταβολών διά του υπολογισμού τους σε μη αναθεωρημένη βάση. Στις περιπτώσεις, επομένως, όπου εισάγονται ουσιώδεις μεταβολές στατιστικής φύσεως, ενδέχεται να καθίστανται απαραίτητες ορισμένες αναδρομικές αναθεωρήσεις του επισήμως δημοσιευμένου ΕνΔΤΚ. Οι αναθεωρήσεις αυτές θα πρέπει να καλύπτουν το διάστημα των δώδεκα, τουλάχιστον, μηνών που προηγούνται της εισαγωγής μεταβολών στο σύστημα των εναρμονισμένων κανόνων. Πάντως, η ΕΚΤ γνωρίζει ότι στην πράξη οι αναθεωρήσεις ιστορικών χρονοσειρών υπόκεινται στους περιορισμούς της διαθεσιμότητας των πρωτογενών στατιστικών.
 6. Για τις περιπτώσεις όπου για τη συγκέντρωση σημαντικών ετήσιων ποσοστών μεταβολής του ΕνΔΤΚ απαιτούνται αναθεωρήσεις των δώδεκα, τουλάχιστον, προηγούμενων μηνών, η ΕΚΤ προτείνει την τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 1, ως ακολούθως:

«Οι μεταβολές στο σύστημα εναρμονισμένων κανόνων δεν απαιτούν αναθεωρήσεις, εκτός αν άλλως ορίζεται σε κανονισμούς εφαρμογής.»

Παρόμοια διάταξη περιελήφθη το Μάρτιο του 2000 στο σχέδιο κανονισμού, με την υποστήριξη της επιτροπής στατιστικού προγράμματος, αν και στη συνέχεια διαγράφηκε. Επιπλέον, η τροποποίηση αυτή επρόκειτο να αποτρέψει επίσης την ακολουθία με το άρθρο 11, το οποίο ρητά απαιτεί αναθεωρήσεις για ένα συγκεκριμένο κανόνα εναρμόνισης (την αντιμετώπιση των μειώσεων των τιμών).
 7. Τα άρθρα 6 και 7 προβλέπουν τη συγκέντρωση των εκτιμήσεων που αφορούν τον αντίκτυπο των μεταβολών της μεθόδου διαμόρφωσης του δείκτη. Η ΕΚΤ επικροτεί αυτές τις προτάσεις.

II. Δεύτερο σχέδιο κανονισμού

8. Στόχος του δεύτερου σχεδίου κανονισμού είναι η εναρμόνιση της κάλυψης και αντιμετώπισης των δαπανών παροχής υπηρεσιών, και ιδίως των δαπανών που υπολογίζονται αναλογικά προς την αξία συναλλαγής, οι οποίες είχαν αρχικά εξαιρεθεί από τον ΕνΔΤΚ. Η εναρμόνιση των διαφορετικών πρακτικών θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα του ΕνΔΤΚ. Οι υφιστάμενες, ευρείες διαφοροποιήσεις μεταξύ των χωρών ως προς το συντελεστή στάθμισης των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στον ΕνΔΤΚ μαρτυρούν την ύπαρξη διαφορετικών πρακτικών σε ό,τι αφορά την κάλυψη των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Η ΕΚΤ επικροτεί αυτή την περαιτέρω προσπάθεια εναρμόνισης.
9. Το δεύτερο σχέδιο κανονισμού αναφέρει λεπτομερώς τους κανόνες για την κάλυψη των χρηματοπιστωτικών και άλλων υπηρεσιών στον ΕνΔΤΚ και ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τις συνθήκες του ΕΣΛ 95 (άρθρο 4 και 5). Η ΕΚΤ αποδέχεται τις εν λόγω συνθήκες προκειμένου να διασφαλίσει τη συνέπεια με τους διεθνώς συμφωνημένους κανόνες για τους εθνικούς λογαριασμούς. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τη συνέχιση της εξαιρέσης από τον ΕνΔΤΚ των πληρωμών τόκων και δαπανών που εξομοιώνονται με τόκους.
10. Το δεύτερο σχέδιο κανονισμού απαιτεί τη συμπερίληψη στον ΕνΔΤΚ των δαπανών που αντιστοιχούν σε μία κατ' αποκοπή τιμή ή ποσοστό. Οι μεταβολές των τιμών αγοράς που αντικατοπτρίζουν μεταβολές των κανόνων που τις διέπουν πρέπει να εμφανίζονται στον ΕνΔΤΚ ως μεταβολές τιμών [άρθρο 3 παρά-

γραφος 1 στοιχεία α) και β)]. Η ΕΚΤ επικροτεί την πρόταση αυτή.

11. Σύμφωνα με το δεύτερο σχέδιο κανονισμού, απαιτείται οι μεταβολές των τιμών αγοράς που οφείλονται σε μεταβολές της αξίας των αντιπροσωπευτικών συναλλαγών μονάδας να εμφανίζονται επίσης στον ΕνΔΤΚ ως μεταβολές τιμών [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ)]. Οι διακυμάνσεις της αξίας των συναλλαγών μονάδας αντικατοπτρίζονται επομένως, στον ΕνΔΤΚ. Σε ορισμένες περιπτώσεις — για παράδειγμα, όταν εξετάζεται η διακύμανση των δαπανών παροχής υπηρεσιών λόγω μεταβολής της αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (π.χ. των τιμών των μετοχών) —, η υποχρέωση αυτή είναι δυνατό να αποτελέσει την αιτία βραχυπρόθεσμης αστάθειας στον ΕνΔΤΚ. Ωστόσο, καθώς πρόκειται για αναπόφευκτη συνέπεια της κάλυψης των εν λόγω υπηρεσιών καταναλωτή από τον ΕνΔΤΚ, η ΕΚΤ αποδέχεται αυτή την προσέγγιση.
12. Η παρούσα γνώμη δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Φρανκφούρτη επί Μάιν, 17 Αυγούστου 2001.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ

Willem F. DUISENBERG